

Tabela pripomb k predlogu:

AKTA
o metodologiji za določitev regulativnega okvira za elektrooperaterje

Ime/naziv predlagatelja:	Naslov:	Datum:
ELES, d.o.o.	Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana	12.08.2022

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Splošna pripomba	Ključni kazalniki uspešnosti	ELES pozdravlja celovito reguliranje upravičenih stroškov na podlagi uspešnosti naložb v pametna omrežja, vendar se nam pri nastavljenih kazalnikih pojavlja generalno vprašanje, kako bomo vrednotili faktorje, na katere nimamo vpliva. Zato predlagamo postopno uvajanje kazalnikov s predhodnim usklajevanjem na skupnih sestankih.	Delno	Agencija je omogočala usklajevanje na podlagi bilateralnega strokovnega dialoga v času pred uveljavitvijo akta in dopuščala tudi možnost uvedbe različnih prehodnih obdobjev za posamezne sklope kazalnikov in uveljavitev boljših predlogov za posamezni kazalnik. Glede postopnosti ni prejela konkretnih predlogov. V usklajevalnih postopkih smo

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				določene kazalnike zaradi identificiranih tveganj zaenkrat umaknili, prav tako smo iz določenih kazalnikov odstranili faktorje, na katere operater nima vpliva. Določene kazalnike smo izboljšali oziroma poenostavili v smislu potrebnega zagotavljanja podatkov. Z vsemi izvedenimi spremembami je v največji možni meri tudi izpolnjena zahteva operaterja po postopnosti.
Splošna pripomba	Kibernetska varnost	Kibernetska varnost je predpisana v Zakonu o informacijski varnosti in podzakonskih aktih. Sistemski operater je prepoznan kot izvajalec bistvene storitve in je kot tak dolžan izvajati zakonsko predpisane naloge. Menimo, da zakonska obveza – zagotavljanje kibernetske varnosti - ne sodi samo pod poglavje spodbude, temveč mora biti prepoznana kot dodatna naloga v okviru upravičenih stroškov, ki je, glede na zakonsko obvezo, neposreden pogoj in posledica opravljanja dejavnosti elektrooperaterja. Kot dodatna, zakonsko določena naloga, predstavlja za podjetje precejšen finančni zalogaj in mora biti	Pojasnilo	Predlog po določitvi minimalnih zahtev za kibernetsko obrambo presega pristojnosti agencije (glej javno objavljeno stališče agencije #3/2018 - »operativna vloga agencije v kontekstu kibernetske varnosti je v glavnem osredotočena na nadzor kakovosti oskrbe z energijo in s tem povezanih izpadov, ki so lahko posledica kibernetskih dejavnosti. S temi aktivnostmi je povezana temeljna naloga agencije, in sicer priznavanje upravičenih stroškov naložb in spremljanje oziroma vrednotenje le-teh bodisi na podlagi dolgoročnejših razvojnih

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>umeščena pod nadzorovane stroške. Spremembe v okolici in hitri tehnološki napredek sta prepoznana tako s strani EK, kot RS. V letošnjem letu (2022) se na nivoju EU obeta sprememba NIS direktive in sprejetje novega omrežnega kodeksa s področja kibernetске varnosti, ki družbam, kot je ELES, prinašata nove obveznosti s področja kibernetске varnosti. Za nemoteno delovanje in vzpostavitev učinkovite kibernetске obrambe bodo potrebne dodatne investicije in stroški, katerih upravičenost, pa kot ugotavljamo, iz predloga Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za elektrooperaterje, ni direktno razvidna.</p> <p>Zaradi sprememb v obravnavanju ITK storitev, kjer se iz investicij prehaja v najemne modele oz. modele naročnin storitev, pričakujemo na področju kibernetске varnosti predvsem porast stroškov.</p> <p>Na splošno opažamo odsotnost konkretizacije minimalnih zahtev za kibernetско obrambo.</p>		<p>načrtov bodisi kratkoročnejših naložbenih načrtov elektroenergetskega sistema in sistema zemeljskega plina.«). Pristojnosti določanja minimalnih zahtev imata po vedenju agencije NCA CS, tj. pristojni organ za informacijsko varnost - URSIV (po direktivi NIS oz. osnutku NIS2 in osnutku Omrežnih pravil za kibernetско varnost) oz. Ministrstvo za infrastrukturo, ko gre za izvajalce bistvenih/pomembnih storitev (ZInfV) oz. Ministrstvo za obrambo, ko gre za kritično infrastrukturo (ZKI).</p> <p>Nadalje, naloge v povezavi s kibernetско varnostjo, se v skladu z aktom obravnavajo po enakih načelih kot tudi druge naloge, ki jih mora izvajati elektrooperater.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
2. člen in 48. člen	<p>Definicija: nova sredstva / stara sredstva</p> <p>Predlagamo, da se sredstva ne delijo na stara/nova in da se upošteva enotna stopnja za vsa sredstva.</p>	<p>Stroški vzpostavitve evidenc (dodelava programa) in njihovega vodenja presegajo koristi. Po predlogu Akta smo ocenili, da bi delitev sredstev na stara in nova letno predstavljala 165.000 € razlike v donosu.</p> <p>Družba ELES ima zelo veliko osnovnih sredstev, na njih se izvajajo rekonstrukcije, veliko novih osnovnih sredstev se delno sofinancira iz EU projektov in ČPZ, prav tako moramo voditi ločene evidence za osnovna sredstva pametnih omrežij.</p> <p>Zaradi vsega naštetega je že sedaj v okviru osnovnih sredstev veliko dodatnih evidenc. Zato bi ponovna vzpostavitev delitve evidenc na stara in nova sredstva povzročila velike težave in dodatne stroške.</p>	NE	<p>Agencija v predlogu akta uvaja faktor individualne stroškovne učinkovitosti tudi na drugih vrstah upravičenih stroškov, zato je predlagana delitev potrebna in ustrezna. Učinkovito poslovanje družb se tako zahteva tudi na področju naložb v sredstva. Kot izhaja iz »Primerjalne analize učinkovitosti dejavnosti distribucije električne energije v obdobju 2009-2020«, so družbe tudi na tem področju različno učinkovite.</p> <p>Delitev sredstev (na obstoječa in nova) je bila v preteklih regulativnih okvirih že v veljavi, tako da dodatne evidence oziroma priprava analitičnih podatkov ne sme povzročati težav.</p> <p>Družbe v okviru stroškovno učinkovitega investiranja zagotovo močno vplivajo na višino povprečne RBS in s tem na višino upravičenih stroškov iz naslova donosa na sredstva. S tem regulativnim pristopom sta elektrooperaterja in distribucijska podjetja spodbujeni k stroškovno učinkovitemu izvajanju naložb.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				Zagotavljanje stroškovno učinkovitega izvajanja naložb bo ključno v naslednjih letih, ko je napovedan zelo intenziven razvojni cikel kot posledica zelene transformacije energetskega sektorja.
13. člen (6)	Dopolnitev. Če se med regulativnim obdobjem uradno spremenijo računovodski predpisi s strani pristojnih organov ali inštitucij s področja računovodstva in revidiranja, agencija izda navodilo o upoštevanju uradno spremenjenih računovodskih predpisov v postopku ugotavljanja odstopanja od regulativnega okvira v 60 dneh od objave te spremembe.	Predlagamo dopolnitev člena: »Če se med regulativnim obdobjem uradno spremeni zakonodaja ali računovodski predpisi in pojasnila s strani pristojnih organov ali inštitucij s področja računovodstva in revidiranja, agencija izda navodilo o upoštevanju uradno spremenjenih računovodskih predpisov v postopku ugotavljanja odstopanja od regulativnega okvira v 45 dneh od objave te spremembe.	NE	Agencija s to določbo zagotavlja, da se uradna sprememba računovodskih predpisov med regulativnim obdobjem (kot je bila npr. pravica do uporabe sredstev (PUS), sprememba evidentiranja nadomestil, ki se refundirajo) pri izračunu odstopanja od regulativnega okvira, obravnava enako pri vseh reguliranih družbah in da družbe ali odjemalci iz tega naslova niso oškodovani ali pridobijo neupravičeno korist.
15. člen (4) 11. točka	Stroški in odhodki, ki nastanejo kot	Predlagamo, da se ta točka izloči iz 15.čl.	Delno	Točka se spremeni, kot sledi:

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
	<p>posledica vračila brezplačno prevzetih sredstev, vključno z denarnimi sredstvi, ne morejo biti neupravičeni stroški.</p>	<p>Primer 1: ELES je s sredstvi Sincro.Grid pridobil EU sredstva, s katerimi je zgradil omrežje. Amortizacija in donos nista priznana s strani AE. Če bi bilo potrebno sredstva EU vračati, ELES nima vira za pokrivanje teh stroškov.</p>	<p>Pojasnilo</p>	<p>»stroški delovanja in vzdrževanja, ki nastanejo kot posledica vračila brezplačno prevzetih sredstev vključno z denarnimi sredstvi ter prejete spodbude za brezplačno prevzeta sredstva«.</p> <p>Prav tako se spremeni 7. točka četrtega odstavka 15. člena predloga akta, in sicer se beseda stroški nadomesti z besedo stroški delovanja in vzdrževanja.</p> <p>Posledično se dopolni tudi tretji odstavek 102. člena predloga akta.</p> <p>Z navedenima spremembama se določajo stroški, ki niso upravičeni samo za stroške delovanja in vzdrževanja, kot je določeno v sedaj veljavnem aktu.</p>
<p>15.člen (4) 12. točka</p>	<p>Izločiti iz neupravičenih stroškov take, ki so posledica enkratnih poslovnih dogodkov.</p>	<p>Predlagamo, da se enkratne dogodke, na katere ELES s svojim delovanjem ne more vplivati, vključi v NNSDV. Kot primer navajamo oblikovanje stroška rezervacij na osnovi tožb – trenutno je to NSDV. V primeru, da tožbo dobimo in kasneje odpravimo rezervacijo, se ti</p>	<p>NE in pojasnilo za rezervacije</p>	<p>Pojasnjujemo, da oblikovanje rezervacij praviloma ni enkratni poslovni dogodek. Kot primer enkratnega poslovnega dogodka navajamo stroške, ki so bili posledica prenosa 110 kV omrežja.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>prihodki štejejo kot drugi prihodki in znižujejo omrežnino. Menimo, da bi bilo potrebno tu najti rešitev, ki ne bi imela vpliva na poslovni izid družbe z upoštevanjem regulative (po SRS se med leti oblikovanje in odprava netirata in ni vpliva na poslovni izid).</p>		<p>Da rezervacije niso enkratni poslovni dogodek, izhaja že iz same vsebine oziroma namena rezervacij, saj se z vnaprej vračunanimi stroški oziroma odhodki zberejo sredstva, ki bodo v prihodnosti omogočila pokrivanje takrat nastalih stroškov, ki pa so lahko stroški materiala ali storitev ali dela ali drugi stroški. Navedeni stroški pa so NSDV in ne NNSDV.</p> <p>Nadalje pojasnjujemo, da oblikovanje rezervacij in odprava le-teh ne vpliva na poslovni izid, ker je predlog akta zasnovan na način, da so tako NSDV kot prihodki iz naslova rezervacij zamejeni. Osnova za določitev načrtovanih/priznanih NSDV in drugih prihodkov so stroški in prihodki obdobja 2018-2020, kar pomeni, da so osnova za določitev priznanih stroškov in priznanih drugih prihodkov iz naslova rezervacij povprečni realizirani stroški rezervacij in prihodki od odprave le-teh obdobja 2018-2020.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				Za druge prihodke je navedeno določeno v 16. točki prvega odstavka 118. člena in 6. točki drugega odstavka 121. člena predloga akta. Četrty odstavek 129. člena predloga akta pa navedeno določa za priznane NSDV.
15. člen, točka 5 (7.)	7. podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi	Prosimo za dodatno obrazložitev oz. opredelitev podkupnin in drugih oblik premoženjskih koristi!	Pojasnilo	Ta strošek se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo davek od dohodka pravnih oseb. V 10. točki prvega odstavka 30. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNŠPP) so določene podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi kot ena izmed vrst nepriznanih odhodkov.
17. člen	Delna vključitev finančnih odhodkov med NSDV	Trenutno med NSDV niso vključeni fin.odhodki pri oblikovanju rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejnih nagrad ter obresti od PUS – pravica do uporabe sredstev (SRS 16 in 19).	NE	Finančni odhodki od rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ter od pravice do uporabe sredstev (PUS) se pokrivajo iz reguliranega donosa na sredstva, saj je tehtan

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		Predlagamo njuno vključitev v NSDV.		povprečni strošek kapitala namenjen tudi pokrivanju stroškov dolžniškega kapitala.
22. člen	Prehod stroškov iz NNSDV v NSDV	Glede na to, da so nadomestila za stavbno zemljišče, rente in odškodnine, ki so posledica umestitve infrastrukture v prostor, članarine, PPO v zvezi s terjatvami do kupcev iz naslova omrežnine, stroški članarin, kjer je obvezno članstvo predpisano z uredbami EU ter stroški in odhodki pametnih omrežij, ki nastanejo zaradi vzdrževanja in obratovanja teh sredstev izločeni iz NNSDV, bi bilo potrebno z Aktom dodatno urediti način prehoda in upoštevanje teh stroškov v NSDV, na način, da se za višino izvzetih stroškov poveča osnova NSDV, kot je to urejeno za stroške iz naslova novih nalog.	Pojasnilo	<p>V osnovo za izračun NSDV se bodo nadomestilo za stavbno zemljišče ter rente in odškodnine, ki so posledica umestitve infrastrukture v prostor, upoštevali kot povprečje realiziranih stroškov obdobja 2018-2020 (prvi odstavek 129. člena predloga akta).</p> <p>V regulativnih obdobjih od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2028 so PPO v zvezi s terjatvami do kupcev iz naslova omrežnine, stroški članarin, kjer je obvezno članstvo predpisano z uredbami EU, ter stroški in odhodki pametnih omrežij, ki nastanejo zaradi vzdrževanja in obratovanja, še vedno NNSDV. Po regulativnem obdobju, ki se bo končalo 31. decembra 2028, se bodo navedeni stroški obravnavali kot NSDV ali drugi upravičeni stroški v skladu s kriteriji za priznavanje le-teh (tretji in</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				četrti odstavek 130. člena predloga akta).
23. člen	Nova vrsta NSDV: Stroški, ki v preteklosti niso bremenili elektrooperaterja	Predlagamo, da se novi stroški, ki jih elektrooperater še ni pripoznal v preteklih poslovnih obdobjih, obravnavajo kot nova vrsta NNSDV (kot je bila rešitev za refundacije nadomestil).	Pojasnilo	Predlog je že urejen v šestem odstavku 13. člena predloga akta. V primeru, da bodo elektrooperaterju nastali dodatni stroški zaradi uradno spremenjenih računovodskih predpisov, izdanih s strani pristojnih organov ali inštitucij s področja računovodska in revidiranja, bo agencija vsako takšno spremembo na podlagi tega člena posebej obravnavala tako z vidika stroškov kot virov za pokrivanje le-teh in izdala navodilo za upoštevanje te spremembe v izračunu odstopanja (kot je bil primer za refundacije nadomestil).
23. člen 7.točka	NNSDV so nadomestila stroškov dela, ki se refundirajo, in prihodki za pokrivanje teh nadomestil niso državna pomoč	Pojasnilo vsebine. Katera refundirana nadomestila niso državna pomoč?	Pojasnilo	Ali so refundirana nadomestila državna pomoč ali ne, je odvisno od zakonodaje o dodelitvi državne pomoči za pokrivanje stroškov za zadevno leto (primer državne pomoči zaradi covida-19). Glede na navedeno agencija ne more določiti teh nadomestil vnaprej, določi lahko samo splošno pravilo, ki se bo v okviru izračuna odstopanja

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				presojalo po veljavni zakonodaji za posamezno leto. Če jih določimo vnaprej, lahko določimo napačno.
31. člen	Določitev načrtovane cene električne energije za izgube v omrežju	Glede na to, da Agencija za energijo odločbo izda v mesecu decembru v letu pred začetkom regulativnega obdobja, bi bilo smiselno, da se upoštevajo vsi izvedeni nakupi do 31. 10. Enako velja za obdobje na podlagi katerega se izračuna cena za še nerealizirane nakupe. Podaljšanje obdobja bi dodatno prispevalo k realnejši oceni, še posebej ob razmerah, ki jih na trgu z EE opazujemo danes, ko smo priča izjemni dnevni volatilitnosti tudi na terminskih trgih. Ocenjujemo, da se bo volatilno stanje nadaljevalo še vsaj 2-3 leta. Podaljšanje obdobja bi imelo tudi pozitiven učinek na povrnitev stroška iz naslova ITC mehanizma, saj bi bili na ta način nekoliko bližje realni ceni.	Obdobje skringinga cen do 31.10.: NE Opazovano obdobje skringinga cen električne energije za določitev stroška (2-3 leta): NE	Predlog podaljšanja obdobja ugotavljanja cene je vprašljiv, saj se »išče« ustrezna cena za naslednje obdobje. V primeru, da bi opazovali daljše obdobje, bi bil zmanjšan vpliv aktualnih cen, ki so praviloma podobne tistim, ko se izvajajo dražbe. S tem pravilom se ne preprečuje operaterju, da sklepa pogodbe za prihodnja leta, kot je to bila praksa sedaj pri ELES, ampak se zgolj upošteva aktualnejša vrednost cen električne energije za naslednje obdobje. Agencija je zaradi negotovosti in hitrih sprememb na trgu z električno energijo s prehodno določbo za leto 2023 skrajšala obdobje v katerem se izračunava povprečje cen električne energije in določila načrtovano ceno električne energije za izgube v omrežju tako, da so upoštevana čim bolj aktualna dogajanja na

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>Implementacija določanja in dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na podlagi pretokov moči v regiji CORE je kljub dejstvu, da sta trga po novem spojena in tudi fizično povezana, pokazala, da razlika med SI in HU trgom ni zanemarljiva. Predlagamo, da se terminska cena na madžarskem trgu, ki se uporablja za vrednotenje še ne pokrite količine izgub korigira</p>	<p>Korekcija cene terminskih pogodb iz madžarske borze: NE</p>	<p>energetskih borzah. Nova prehodna določba se glasi: »Za regulativno obdobje, ki traja od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, se načrtovana cena za preostale količine električne energije za izgube iz 31. člena določi na podlagi povprečja cen električne energije za produkta pasovne in vršne energije vseh dnevnih trgovanj za leto regulativnega obdobja od vključno 1. 6. do vključno 31. 8. leta pred začetkom regulativnega obdobja leta 2023, doseženih na madžarski energetski borzi.«</p> <p>Argumentacija, da obstaja verjetnost po oblikovanju višje cene, kot je nič, na meji HU>SI, je razumljiva. Ocena, da bi se cene z madžarske borze morale upoštevati korigirano za 5 %, pa je po naših predvidevanjih previsoka. Prve ocene bodo znane po prvi dražbi za dolgoročne medobmočje ČPZ</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>za razliko na dnevnem trgu za tekoče leto. Izračun se izvede za enako obdobje kot to velja za povprečno ceno terminskih pogodb.</p> <p>Nadalje Agencija v 32. členu v okviru priznane cene za pokrivanje izgub pravilno upošteva tudi stroške odstopanj od pokrivanja izgub. Menimo, da bi morale biti enako tudi pri izračunu načrtovane cene. Izgube na prenosnem omrežju so namreč ena najtežje napovedljivih kategorij, predvsem zaradi nepredvidljivosti tranzitnih tokov in obratovanja ČHE Avče, ki se spreminja v realnem času, izgube pa se kupujejo najkasneje za dan v naprej. Napovedovanje izgub je postalo še posebej zahtevno v zadnjih letih ob vse večji stopnji integracije OVE in posledično stalno se spreminjajočih fizičnih pretokih in nenazadnje vse pogostejših nenadnih vremenskih spremembah. Iz navedenih razlogov je postalo obvladovanje stroškov izjemno zahtevna naloga. Na podlagi podatkov iz leta 2020 in leta 2021 predlagamo da se izračunana</p>		<p>za leto 2023, ki bo predvidoma konec novembra. Ne glede na to obstaja v 32. členu pravilo, se operaterju priznajo realizirani stroški nakupa, če je bil ta postopek nakupa izpeljan pregledno na tržni način.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>načrtovana cena dodatno korigira za 5 %.</p> <p>V luči ekstremnih cen na trgu z električno energijo in posledično izjemnega vpliva na višino stroškov za pokrivanje izgub predlagamo, da se z namenom zamejitve vpliva na višino omrežnine operaterja prenosnega sistema v 31. členu predvidi določilo po katerem lahko nakup izgub odstopa od uveljavljenih tržni principov. Npr. odločitev države, ki odredi odkup električne energije od slovenskih proizvajalcev po proizvodni ceni z dodano maržo.</p>	<p>Odstopanje od tržnih načel za nakup električne energije za pokrivanje izgub Pojasnilo</p>	<p>Navedena problematika je urejena v Zakonu o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (ZUOKPOE), ki ga je sprejel Državni zbor na seji 13. 9. 2022.</p>
32. člen	Pravila za določitev priznanih stroškov električne energije za izgube v omrežju	Predvideti določilo za primer, ko bi država odredila nakup izgub, ki odstopa od uveljavljenih tržnih principov.		Odgovor je podan v predhodnem odgovoru.
35. člen	Ocena in poročilo o zagotavljanju sistemskih storitev – točka 2	Predlagamo, da rok premaknemo na 1.3. V primeru, da pride do zapleta pri zakupu izravnalne moči v katerem bi Agencija za energijo morala določiti ceno, bo skoraj nemogoče pravočasno pripraviti poročilo. Poleg tega predvidevamo, da poročilo vključuje tudi poročilo o	DA	Argumenti za prestavitev roka, povezani z objavo podatkov na platformah EU, so upravičeni.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		aktivirani izravnalni energiji. Glede na to, da so podatki iz kooperacij (IGCC, MARI, PICASSO) na voljo šele proti koncu meseca za pretekli mesec je to velika ovira za pripravo celovitega poročila.		
44.člen (1)	Dopolnitev definicije za PPOsred _(t)	V opis definicije za PPOsred _(t) se dodajo odpisi investicij v teku, ki so »nasedle investicije v teku«, predhodno pa so bile priznane s strani AE kot naložbe v EEI.	NE	Pri določanju upravičenih stroškov je treba upoštevati vzporejanje stroškov in prihodkov. Stroški naložb se bodo z omrežnino pokrivali šele takrat, ko bo naložba aktivirana in bo prinašala koristi za odjemalce. Nikakor se namreč z regulacijo ne sme dopuščati, da bi odjemalci z omrežnino pokrivali stroške, povezane z naložbami, ki v končni fazi ne bi bile realizirane oziroma ne bi prinašale koristi za odjemalce.
45. člen (6)	Služnostne pravice bi morale biti upravičen strošek takoj – aktivirati bi se morale sproti.	Služnostne pravice, ki niso v uporabi, po Predlogu akta, niso upravičen strošek. Pravice na podlagi služnostnih pogodb pričnejo veljati z dnem podpisa pogodbe (vpisa v ZK) in bi se morale pričeti amortizirati z naslednjim mesecem v skladu s SRS. Od pridobitve služnostne pravice do aktivacije sredstev, za katero je služnost pridobljena, preteče ogromno časa.	NE	Ne glede na računovodsko evidentiranje služnostnih pravic te za namene regulacije delijo usodo glavne stvari oziroma je pri tem treba upoštevati razporejanje stroškov in prihodkov. Vlaganja v služnostne pravice se bodo z omrežnino namreč pokrivala šele takrat, ko bo naložba, za katero je bila

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>Velikokrat oz. kot po pravilu čas podaljšajo tudi sodni postopki in v tem času elektrooperater (investitor) ne more nadaljevati s postopkom izgradnje objekta. Zato je elektrooperaterju potrebno priznati stroške od plačila nadomestila služnosti dalje in ne šele od aktivacije celotnega objekta, ker lahko operater le-tako vzdržno posluje.</p> <p>Predlog: Briše se besedilo 6. odstavka 45.čl.:«Za vlaganja v služnostne pravice, ki niso v uporabi, strošek amortizacije ni upravičen strošek...»</p>		<p>služnostna pravica pridobljena, aktivirana in bo prinašala koristi za odjemalce. Takšen način določanja upravičenosti stroškov služnosti pomeni, da bodo elektrooperaterju povrnjeni vsi upravičeni stroški tistih naložb, ki bodo prinašale koristi za odjemalce.</p>
45. člen (7)	Priznavanje kapitalizacije obresti	<p>Prejeti krediti so namenjeni predvsem gradnji EEI, zadolževanje je potrebno z razvojnimi načrti. Vendar amortizacija stroškov izposojanja ni priznana v življenjski dobi tega sredstva. Potrebno je tudi dodatno vodenje evidenc v ta namen. Predlagamo, da se 7. odstavek 45.čl. izloči.</p>	NE	<p>Reguliran donos je med drugim namenjen tudi pokrivanju stroškov dolžniškega kapitala, zato se amortizacija od vrednosti stroškov obresti, pripisanih posameznemu sredstvu, ne priznava kot upravičen strošek. Če bi se del sredstva iz obresti amortiziral, bi se stroški obresti v regulativnem okviru pokrivali dvakrat.</p>
83. člen	Podatki, ki jih bo potrebno zagotoviti agenciji	<p>Zagotovitev podatkov 1,2,3,6,7,9,10 v točki 1 je pri zahtevnih projektih pametnih omrežij lahko precej problematična. Ker se podatke pridobiva s</p>	Delno	<p>Agencija med JO in bilateralnimi usklajevanji ni prejela določnega predloga glede postopnega uvajanja. Ker pa je določene kazalnike</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>poizvedbami v raznih skladiščih podatkov, njihova zagotovitev terja razne predpriprave ter dodatne resurse in čas.</p> <p>Spremljanje področij (točka 2) bi se moralo uvajati postopno. Predlog: V prvem letu agencija spremlja npr. 4 področja, v drugem 8 in v tretjem vse. Nabor spremljanih področij bi glede na njihovo trenutno razpoložljivost izbral sam operater v dogovoru z agencijo.</p>		<p>zaradi razpoznanih tveganj zaenkrat umaknila iz spremljanja, pa v kontekstu 83. člena to samo po sebi pomeni postopnost: določena področja iz prvega odstavka tega člena ne bodo podprta s kazalniki, s čimer je implicitno tudi izpolnjena zahteva po postopnosti uvedbe.</p> <p>Leto 2023 je na voljo v celoti za vzpostavitev procesov spremljanja podatkov, ki se zaenkrat namensko ne spremljajo. Obstaja tudi možnost posodobitev akta ob prvem ciklu posodobitve uteži, če bo to utemeljeno.</p>
91. člen, točka 3	Vpliv uspešnosti naložb na priznane upravičene stroške	Formula ni razumljiva. Na katere elemente se nanaša znak za vsoto v formuli?	DA	Dopolnjeni indeksi v formuli.
94. člen	»(1) Elektrooperater in distribucijska podjetja morajo hraniti izvirne podatke, ki so podlaga za morebitno nadaljnjo obdelavo podatkov vsaj dve leti od začetka življenjske	<p>Prosimo za podobnejšo definicijo začetka življenjske dobe validiranega podatka.</p> <p>Predlagamo opredelitev validiranega podatka.</p>	DA	<p>Dodana definicija, kdaj je podatek validiran (implicitno takrat začne teči njegova življenjska doba, ki se konča s trajnim brisanjem podatka):</p> <p>»validiran podatek je podatek, ki je bil obdelan v procesu za zagotavljanje točnosti in kakovosti. Za validiranega šteje tudi podatek, ki</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
	dobe validiranega izvornega podatka.«			utemeljeno ne potrebuje procesa validacije, saj sta točnost in kakovost že zagotovljeni sistemsko na izvoru in se podatek izključno od tam tudi zajema.«
104. člen	Osnovni kriteriji sheme spodbud	Pogrešamo čezsektorsko komponento, vezano na druge sektroje energetike (plin, toplota).	DA	Dodana nova alineja »10. optimizacija in koordinacija meddomenskega povezovanja (daljinsko ogrevanje, plin) s ciljem boljšega izkoriščanja obstoječe elektroenergetske infrastrukture in obnovljivih virov energije kot tudi nizkoogljičnih in energijsko učinkovitih rešitev ali«, kot predlagano. Obstoječa 10. alineja postane 11. alineja.
114. člen Napaka v navedbi člena V diskusiji smo ugotovili, da se gre za 111. člen	Viri za pokrivanje upravičenih stroškov	Člen se nam zdi neustrezen. Obravnava izločanje posameznih uspešnih naložb iz systemskega kazalnika, s čem bi sledilo, da bi bil kazalnik slabši oz. celo zelo slab. Ima močno izpostavljeno tudi PR komponento, kar bi lahko imelo preveč negativne posledice.	NE	Iz KPIe se na prenosu izločuje le KPI povečanje prenosne zmogljivosti. Za področje spodbud na podlagi uspešnosti za zadevni kazalnik agencija ni prejela nobene vloge za odobritev spodbude na ravni projekta pametnih omrežij. Torej operaterju daje metodologija možnost odločanja, ali bo iskal spodbudo na ravni sistema ali projekta (glede na višino pridobljene spodbude).

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				<p>Obenem je s tem onemogočeno, da bi nagrajevali operaterja za iste učinke dvakrat.</p> <p>Obenem izpostavljam, da je agencija strateško usmerjena v opuščanje spodbud na ravni posameznih projektov, predvidoma po izteku naslednjega RO.</p>
121. člen	Pravila za določitev priznanih drugih prihodkov	Predlagamo, da se priznani ostali prihodki od prodaje, ostali poslovni prihodki in ostali drugi prihodki izračunajo na podlagi realiziranih prihodkov iz poslovnih knjig elektrooperaterja, saj so to drugi prihodki, na katere Eles nima vpliva in jih ne more s svojim angažmajem povečevati, kar pomeni, da predvidena stimulacija ni smiselna.	NE	ELES si mora kot dober gospodar prizadevati, da s prostimi kapacitetami v okviru GJS pridobiva druge prihodke ali pa znižuje stroške.
129. člen	Predlog spremembe osnove za izračun priznanih nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja za RO 2023 v povezavi z izvzetimi NNSDV (za RO 2023-2028: nadomestila za stavbno zemljišče ter rente in	V 4. odstavku je navedeno, da se za RO 2023, kot osnova za izračun priznanih NSDV upošteva povprečje realiziranih NSDV let 2018-2020, kar pomeni, da bo osnova zelo nizka, kljub realno večjim stroškom. Predlagamo, da se za določitev osnove upošteva 22. člen predloga Akta, ki kot osnovo upošteva priznane nadzorovane stroške delovanja in vzdrževanja predhodnega leta, povečano za:		

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
	odškodnine, ki so posledica umestitve infrastrukture v prostor) in zavarovalnimi premijami.	<p>1) Povprečje vseh stroškov, ki so s predlogom Akta v primerjavi z Aktom za RO 2022 izvzeti iz NNSDV na enak način, kot to velja za NNSDV iz naslova novih nalog. Če izključitev nadomestil za stavbno zemljišče ter rent in odškodnin iz NNSDV ne bo povečevala NSDV bo osnova za realizirane NSDV neupravičeno nižja za 500.000 EUR, poslednično ti UPRAVIČENI stroški pri odstopanju od regulativnega okvira ne bodo priznani.</p> <p>V primeru, da za izračun priznanih NSDV ostane povprečje realiziranih NSDV let 2018-2020, naj se poveča ta osnova.</p> <p>2) Razliko med priznanimi in realiziranimi stroški zavarovalnih premij v letu 2022. Stroški zavarovalnih premij so v letu 2022 načrtovani v višini 1.916.684 EUR, kar pomeni, da jih z enkratnim povečanjem NSDV v višini 597.740 EUR nismo pokrili.</p>	<p>NE</p> <p>Delno</p>	<p>Osnova za določitev NSDV so povprečni realizirani NSDV obdobja 2018-2020, ki so ugotovljeni v skladu s predlogom akta. Zato niso potrebna posebna pravila za vključevanje stroškov, ki so bili do zdaj NNSDV v NSDV.</p> <p>V 129. členu predloga akta se doda četrti odstavek, ki glasi: »Ne glede na peti odstavek 18. člena akta in deveti odstavek 19. člena akta se za regulativno obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023 izračuna odstotek spremembe dolžine vodov (<i>ivodi</i>), odstotek spremembe števila postaj (<i>ipostaje</i>) in odstotek spremembe števila uporabnikov (<i>iuporabnik</i>) s primerjavo stanja na dan 31.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>Razlika med načrtovanimi stroški zavarovalnih premij in prizanimi v RO 2022 še vedno ostaja v višini 567.705 EUR, hkrati trend kaže, da se bodo stroški zavarovalnih premij v naslednjih letih še povečevali.</p> <p>V primeru, da se za izračun priznanih NSDV upošteva povprečje realiziranih NSDV let 2018-2020 smo v primeru zavarovalnih premij ponovno na začetku, ko je bil razkorak med prizanimi in realiziranimi stroški ekstremno velik, saj se v osnovi za izračun NSDV ne bo upoštevalo niti enkratno povečanje NSDV v RO 2022, v višini 597.740 EUR. To pomeni da bodo v NSDV za RO 2023 dejansko priznani stroški zavarovalnih premij le cca. 740.943 EUR, realizirani pa bodo znašali cca. 2 mio EUR. Razlika med prizanimi in realiziranimi stroški zavarovalnih premij bo presegla 1 mio EUR.</p> <p>Upoštevati je potrebno 20 % višji stroški plač na del, ki se nanaša na izplačilo nadomestila za čakanje na delo v breme</p>		<p>december 2023 glede na realizirano stanje na dan 31. december 2020.«</p> <p>S to določbo se zagotovi povečanje stroškov zaradi povečanja obsega omrežja in števila uporabnikov tudi v letih 2021 in 2022.</p> <p>V zvezi z zavarovalnimi premija in stroški dela pa pojasnujemo, da bodo v osnovi za NSDV za leto 2023 upoštevani stroški zavarovalnih premij v višini cca 1,5 mio EUR, saj je povprečje realiziranih zavarovalnih premij v obdobju 2018-2020 1,5 mio EUR.</p> <p>Nadalje pojasnujemo, da bodo v izračunu osnove za NSDV upoštevani samo stroški dela leta 2020, zato agencija glede višine stroškov dela za leto 2021 ne podaja pojasnila. Glede stroškov dela za leto 2020 pa pojasnujemo, da agencija na podlagi poročenih podatkov s strani ELES ugotavlja, da so bili stroški plač zaradi čakanja na delo zaradi</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		delodajalcav letih 2020 in 2021 , saj so stroški dela znašali le 80% stroškov plač, kar pomeni, da bodo v osnovo za izračun NSDV v delu, ki se nanaša na čakanje na delo ti nižji za 20 %. Ne glede na to katero obdobje bo vzeto za izračun osnove NSDV predlagamo, da se na ta del v letih 2020 in 2021 upoštevajo 20 % višji stroški plač.		epidemije covida-19 nižji za cca 24 tisoč EUR, po drugi strani pa iz poročanih podatkov izhaja, da so bili zaradi epidemije covida-19 stroški dela višji za cca 144 tisoč EUR. Glede na poročane podatke agencija ocenjuje, da ni potrebe po korekciji stroškov za leto 2020.
Ključni kazalniki pripravljenosti, 3) Kibernetska varnost		V dikciji na strani 138:« Kot ključni kazalnik uspešnosti nadzorstev v kibernetski varnosti pri varovanju distribucijskega omrežja oz. njegovega gradnika,« je izpuščeno varovanje sistemskega omrežja	DA	Dopolnjeno.
3) Kibernetska varnost, stran 138	Navedena faktorja WMTBI in WMBTI	Je to tipkarska napaka?	DA	Popravljenno. Izbrisana vrstica z odvečnim istim faktorjem.
3) Kibernetska varnost, stran 155	Pogoj za vrednotenje tega kazalnika je doseganje zahtevane ravni kibernetske varnosti	Kje je definirana zahtevana raven kibernetske varnosti – se tu smatra da je zahtevana kibernetska varnost dosežena v primeru da je SPS* večji od nič?	DA	S-PS lahko zavzame vrednosti med 0-1. Večja vrednost predstavlja boljši rezultat. Lahko jo razlagamo tudi v odstotkih (0-100 %). Gre za spremljanje pripravljenosti. SPS* ne predstavlja neposredno stopnje zrelosti izvajanja nadzorstev, saj z izbranimi ključnimi kazalniki (KI) še ne merimo učinkovitosti. SPS* posredno podaja neko primerljivo

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				informacijo o obravnavi incidentov.
3) Kibernetska varnost		<ul style="list-style-type: none"> • Od kje je vzeta taksonomija/klasifikacija – npr. NOKI, ki izvira iz ZinfV ne pozna take klasifikacije (jo povzema po ENISi). • Katera definicija incidenta je uporabljena? • Kako klasificiramo incident, ki ima vpliv na več taktičnih kazalnikov (primer – ko pride do zagona škodljive kode, ki je prišla kot posledica klika na link, pridobljen preko emaila, z zlorabo socialnega inženiringa – kam ga klasificiramo?). • Definicija mobilne in stacionarne končne točke. • Kolikšen je maksimalen doprinos posameznega strateškega kazalnika h ključnemu kazalniku? • Ali lahko merimo kakovost kibernetske varnosti z mero, na katero nimamo vpliva – npr. kot je pogostost 	DA	<p>Uporabljena je taksonomija EPRI za kibernetsko varnost (Electric Power Research Institute). EPRI je organizacija, ki je metodologijo (za regulatorje jo priporoča tudi italijanski nacionalni ekonomski inštitut - CNR Ircres) praktično preverila in ovrednotila v praksi za energetske sektor.</p> <p>Opredelitev incidenta je dodana med pojme v uvodniku. Tam smo povzeli opredelitve iz NOKI (Nacionalni načrt odzivanja na kibernetske incidente).</p> <p>Dopolnjeno:</p> <p>Varnostni incident je vsak dogodek, ki ima dejanski negativen učinek na varnost omrežij in informacijskih sistemov;</p> <p>varnostni dogodek zaznane kibernetske aktivnosti, ki nimajo vpliva na omrežja in informacijske</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>incidentov zaradi škodljive pošte ali pretečen čas med dvema incidentoma??</p> <ul style="list-style-type: none"> • Če ničesar ne beležimo, dobimo max rezultat?:«Če za izračun podrejenih kazalnikov ni vhodnih podatkov (pripadajoči incidenti se ne evidentirajo), se pri izračunu uspešnosti ključnih kazalnikov ($T_{NPPS} *$, $T_{EPS} *$, $T_{HSS} *$) uporabi zanje pripadajoča $Maxmera$. Enako se postopa pri kazalniku $OIMTBI *$.« 		<p>sisteme oziroma informacijske storitve zavezancev, za katere je verjetno, da se lahko stopnjujejo v incidente oz. preidejo v višjo stopnjo (kibernetske grožnje), npr. DoS in DDoS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incident, ki ima vpliv na več taktičnih kazalnikov, tako tudi klasificiramo. Predlagamo, da se uporabi kot osnova NOKI. Npr. vsak dogodek se preslika iz klasifikacije NOKI po taksonomiji EPRI (ki jo je mogoče preslikati 1:1 iz NOKI) glede na vrstni red neželenih dogodkov. • Končna točka je vsaka naprava, povezana v računalniško omrežje. Je naprava, s katero se omrežje zaključi. Tipično so to npr. namizni računalniki, delovne postaje, strežniki, prenosne naprave in naprave IoT. Končne točke niso npr. usmerjevalniki, stikala, omrežni prehodi,

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				<p>požarni zidovi in omrežni razdelilniki obremenitve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doprinos vsakega izmed podrejenih kazalnikov k strateškemu kazalniku je, kot je razvidno iz uteži, enakovreden. Vsak torej prispeva po 1/4. • Uporabljene mere je določil EPRI na podlagi večletnih raziskav in pilotnega projekta, s katerim so določili mejne vrednosti. Menimo, da lahko deležniki vplivajo na vse kazalnike bodisi s tehničnimi ukrepi bodisi opearativnimi ukrepi npr. s človeškimi viri. V tem konkretnem primeru, ki ga navaja ELES, omenjena kazalnika posredno podajata uspešnost tehničnih ukrepov, tj. koliko zlonamerne pošte se ne prestreže s tehničnimi ukrepi in koliko se je naknadno ne prestreže kljub ozaveščanju končnih uporabnikov. Kazalniki, na katere deležniki ne morejo

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				<p>bistveno vplivati, pa so vrednoteni stimulatивно, tj. če zavezanci kazalnik spremljajo, so ustrezno točkovani.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Če se ničesar ne beleži, morajo biti v izrazu za S-PS* vrednosti, ki po izračunu izrazov PRezultat oz. NRezultat, ki vrednotijo posamezen kazalnik, rezultirajo v minimalnih vrednostih. Pri O-I-MTBI pa gre za obratno sorazmernost. Izraz za vrednotenje O-I-MTBI smo popravili.
Ključni kazalniki pripravljenosti (str. 136)		<p>Predlagamo jasno opredelitev pojmov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivno spremljanje življenjske dobe, - sli stikali označuje odklopnike in / ali ločilnike? - elementov vodov 	DA	<ul style="list-style-type: none"> - Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja sredstev. - V besedilu so »stikala« zamenjana z »odklopniki«. <p>Vodi so bili izločeni iz nabora elementov</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				omrežja za izračun dopolnjenega kazalnika.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemeski operater	Koordinacija med elektrooperaterjema (str. 137)	Predlagamo jasno opredelitev izračuna kazalnika v primeru, ko so trditve pravilne za določeno vrsto/nabor podatkov in ne za celotnega.	DA	Opredelitev kazalnika in pogoji za izračun so dopolnjeni. Operater bo izračun KPI utemljeval z opisom načina implementacije. Agencija priznava maksimalno vrednost kazalnika, če so izpolnjeni zahtevani kriteriji vsaj za ključne podatkovne izmenjave v zadevnem procesu in implementacija kot celota zagotavlja učinkovito izvajanje koordinacije (vidiki kakovosti podatkov, zagotavljanje pravočasne razpoložljivosti podatkov za nadaljnjo obdelavo in odločanje itd.).
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemeski operater	Koordinacija med elektrooperaterjema (str. 137)	Predlagamo osredotočenje naslova. Izmenjava podatkov med deležniki prenosa in distribucije električne energije lahko presega register prožnosti in koordinacijo omrežja, ki se zdita izrazito načrtovalska / obratovalna kazalnika.	DA	Naslov je razširjen in se navezuje na novo definicijo »storitve prožnosti«. Nadalje vključili smo opredelitev konteksta: »V okvir izmenjave podatkov štejejo vsi podatki, potrebni za vzpostavitev učinkovitega aktivnega upravljanja sistemov na področju storitev prožnosti. Pristop, ki opredeljuje domeno

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				podatkovne izmenjave, je opredeljen v publikaciji konzorcija CEDEC, E.DSO, ENTSO-E, EURELECTRIC in GEODE, »TSO-DSO Report: An integrated approach to active system management« ¹ . Pri implementaciji morajo biti upoštevane tudi zahteve veljavnih izvedbenih aktov in kodeksov na ravni EU (po preteku prehodnih obdobj za implementacijo)«
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemske operater	Koordinacija med elektrooperaterjema (str. 137)	KIIDE-Interop se zdi krivičen do elektrooperaterja z implementiranimi odprtimi standardi, ki ne zmore izmenjevati informacij z drugim operaterjem, zaradi neimplementiranih odprtih standardov pri njem.	NE	Implementacija koordinacije med operaterjema je skupen projekt elektrooperaterjev. Ko je učinkovita koordinacija vzpostavljena s strani obeh, je izpolnjen kriterij za maksimalno vrednost kazalnika pri obeh operaterjih.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemske operater	Spoznavnost omrežja (str. 144)	Predlagani kazalniki vrednotijo prisotnost nekaterih izbranih merilnih sistemov in točk v sistemu v luči spoznavnosti. 1) Kazalniki so diskriminatorni do drugih merilnih sistemov (z	DA	1) Kazalnik naslavlja segment pametnih omrežij in je

¹ https://eepublicdownloads.entsoe.eu/clean-documents/Publications/Position%20papers%20and%20reports/TSO-DSO_ASM_2019_190416.pdf

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>morda večjo intenzivnostjo uporabe)</p> <p>2) Kazalniki kot taki nagrajujejo predvsem prisotnost merilnih sistemov in ne uspejo obravnavati njihove dejanske uporabe v delovnih procesih</p>		<p>posodobljen na podlagi predlogov sistemskega operaterja v elektronski korespondenci.</p> <p>2) Tukaj merimo pripravljenost in ne učinkovitost, ob predpostavki, da se merilne naprave nameščajo izključno s ciljem uporabe v poslovnih procesih. SO mora delovati po načelu dobrega gospodarja.</p>
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemi operater	Spoznavnost omrežja	<p>Predlagamo, da se besedilo prvega odstavka dopolni kot sledi: Ključni kazalnik uspešnosti na področju spoznavnosti omrežja se za sistemskega operaterja izračuna na podlagi deleža nameščenih merilnikov fazorjev napetosti, spoznavnosti distribuirane proizvodnje iz OVE in obseg uporabe dinamičnega termičnega ocenjevanja.</p> <p>Smiselno popraviti skozi celoten dokument.</p>	DA	Popravljen, kot je predlagano. Spoznavnost distribuirane proizvodnje iz OVE je bila izločena iz nabora kazalnikov, ki veljajo za sistemskega operaterja.
Ključni kazalniki pripravljenosti-	Spoznavnost omrežja (str. 144)	Manjka definicija vira in razmerje določitve uteži w_{PMU} , $w_{DER-Mon}$ in w_{DLR} .	DA	Uteži so sedaj določene za prvo leto prvega RO, nakar bodo posodobljene.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Sistemeski operater				Dopolnjen akt v posodobljenem petem in šestem odstavku 84. člena ter šestnajsti odstavek posodobljenega 129. člena.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemeski operater	Delež merilnikov fazorjev napetosti PMU	<p>Predlagamo opredelitev kategorij merilnih naprav v skupini vseh nameščenih merilnih naprav (merilniki kakovosti napetosti, merilniki temperatur, merilniki zaščite in vodenja itd.).</p> <p>Kazalnik predvideva da: »Kazalnik uspešnosti <i>KIPMU</i> vrednoti delež nameščenih fazorjev napetosti (PMU) glede na celotno število nameščenih merilnikov.«</p> <p>Želeli bi opozoriti, da namestitev PMU ni predvidena za vsa merilna mesta. V imenovalcu ulomka bi zato morali upoštevati samo število merilnih mest na katerih je smiselna namestitev PMU.</p>	DA	<p>Normalizacijski parameter je spremenjen na podlagi predloga ELES:</p> <p>Agencija je dopolnila definicijo kazalnika z opredelitvijo kriterjev za upoštevanje določene merilne naprave (stalno nameščene in v uporabi)</p>
Ključni kazalniki pripravljenosti-	Delež merilnikov fazorjev napetosti PMU (str. 144)	Število PMU ni nujno najboljši pokazatelj spoznavnosti omrežja. Ustrezno razporejeno minimalno	Delno	Agencija s predlogom cilja na področje uporabe pametnih omrežij, kjer so PMU en izmed

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Sistemiški operater		<p>Število PMU naprav v omrežju je lahko v luči spoznavnosti omrežja enako učinkovito kot veliko število pavšalno nameščenih PMU naprav.</p> <p>Zdi se, da indikator predlaga implementacijo dodatnih PMU naprav v omrežje brez ozira na dejanske potrebe in tehnične ter vsebinske implikacije.</p>		<p>pomembnejših merilnih naprav.</p> <p>Kazalnik smo spremenili, število PMU normaliziramo s številom VN polj.</p> <p>Kazalnik temelji na predpostavki, da mora operater upoštevati dejanske potrebe in delovati na podlagi svojih strategij kot dober gospodar. Vsaka normalizacija na referenčno strategijo operaterja je lahko zavajajoča, saj strategija ni nujno optimalna.</p> <p>Torej agencija ne zahteva nameščanje PMU v vsa merilna mesta, temveč namestitev optimalnega števila PMU. Pričakovati je, da se bo kazalnik povečeval nekaj časa, nato pa se ustalil oziroma se bo morda tudi nekoliko zmanjšal. Ker gre za kazalnik na področju pripravljenosti, to ni problem, saj lahko njegovo vrednost operater vedno utemeljuje s svojo strategijo.</p>

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno /Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operaterja	Spoznavnost distribuirane proizvodnje iz OVE (str. 145)	Kazalnik je diskriminatoren do OVE, priključenih na prenosno pomrežje. Postavlja se vprašanje kakšna je smiselnost kazalnika za operaterja sistema na katerega nima neposrednega vpliva. Povsem je namreč odvisen od pripravljenosti DSO, da mu te podatke zagotovi.	DA	Kazalnik izločen iz tistih, ki veljajo za sistemskega operaterja, in vključen med nabor tistih, ki veljajo za distribucijskega operaterja (izločitev usklajena na sestanku z ELES).
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operaterja	Obseg dinamičnega termičnega ocenjevanja (str. 145)	Predlagamo, da se prvi stavek spremeni kot sledi: Ključni kazalnik uspešnosti <i>KPIP-DTR</i> meri delež omrežnih elementov, ki obratujejo na podlagi DTR glede na elemente za katere je analiza pokazala smiselnost vključitev.	Delno	Besedilo je posodobljeno: »Cilj kazalnika je spremljanje učinka izvajanja internih strategij za izboljšanje spoznavnosti na področju pametnih omrežij, ki se nujno ne odraža s kontinuiranim izboljševanjem kazalnika, saj se DTR uporabi na elementih na podlagi analize (npr. analiza stroškov in koristi ipd.).«
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operaterja	Obseg dinamičnega termičnega ocenjevanja (str. 145)	Potrdite, da pod omrežne elemente razumemo le prenosne vode in prenosne transformatorje.	DA	Spremenjen zadnji stavek »Elementi obsegajo vode (n=1) in prenosne transformatorje (n=2) brez transformatorjev lastne rabe.« (usklajeno na sestanku z ELES).

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemske operater	Obseg dinamičnega termičnega ocenjevanja (str. 145)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži $w_{DTR,V}$ in w_{DTRn} .	DA	Dopolnjen akt v posodobljenem petem in šestem odstavku 84. člena ter šestnajsti odstavek posodobljenega 129. člena.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemske operater	Izkoriščenost zmogljivosti omrežja (str. 146)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži $w_{IPZ_MAX,n}$ in $w_{IPZ_AVG,n}$.	DA	Z navedenimi utežmi povezan kazalnik je bil zamenjan z ustrežnejšim, kot je to bilo usklajeno z ELES: kazalnik je usklajen s predlogom, ki ga je sistemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta.
Izkoriščenost zmogljivosti omrežja (str. 146)	Predlagamo spremembo besedila »transformatorske postaje VN/SN« v »prenosne transformatorje«.	Transformatorji za potrebe lastne rabe ne vplivajo na prenosno zmogljivost. Med prenosne transformatorje štejemo tudi prečni transformator. Termična moč ni nujno tista maksimalna, do katere lahko vod obratuje. Ta je lahko omejena z drugimi kriteriji. Indeks se ne zdi ustrezen za obravnavo odsekov voda z različnimi prenosnimi močmi.	DA	Kazalnik je zamenjan, zato pripomba ni več relevantna.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemske operater	Izkoriščenost zmogljivosti omrežja (str. 147)	Podajte metodologijo za izračun Skupne nazivne obremenitve vseh elementov v omrežju	DA	Kazalnik je zamenjan, zato pripomba ni več relevantna. Novi kazalnik je usklajen z ELES na podlagi predloga, ki ga je sistemski operater

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operater	Izkoriščenost zmogljivosti omrežja (str. 147)	Zdi se, da kazalnik nagrajuje visoke konične moči na elementih omrežja raje kot spoštovanje kriterijev sigurnega obratovanja omrežja (npr. n-1).	DA	Kazalnik je zamenjan, zato pripomba ni več relevantna. Novi kazalnik je usklajen na sestanku z ELES na podlagi predloga, ki ga je sistemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operater	Povečanje prenosne zmogljivosti (str. 147)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži <i>wPPZ_DTRn</i> .	DA	Dopolnjen akt v posodobljenem petem in šestem odstavku 84. člena ter šestnajsti odstavek posodobljenega 129. člena.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operater	Povečanje prenosne zmogljivosti (str. 147)	Besedilo »transformatorske postaje VN/SN« spremeniti v »prenosne transformatorje«.	DA	Popravljen, kot je predlagano.
Ključni kazalniki pripravljenosti-Sistemskega operater	Povečanje prenosne zmogljivosti (str. 147)	Odstavek pod matematično definicijo kazalnika nakazuje, da kazalnik <i>KIPPZ_DTRn</i> nagrajuje napovedano (izračunano) prenosno sistemsko zmogljivost na podlagi uporabe DTR oziroma ugodne vremenske pogoje.	DA	Kazalnik smo predelali na način, da meri realizirano povečanje obremenitve preko normalne prenosne zmogljivosti elementa.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Natančnost napovedi (str. 148)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži <i>WFA-OVE</i> , <i>WFA-Zam</i> , <i>WFA-OVEMAX</i> , <i>WFA-ZamMAX</i> .	DA	Z navedenimi utežmi povezan kazalnik je bil izločen iz nabora

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
				tistih, ki veljajo za systemskega operaterja.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Natančnost napovedi (str. 148)	Menimo, da je kazalnik v tej obliki za operaterja prenosnega omrežja neprimeren. Zamašitev ključnih elementov prenosnega omrežja je v praksi neprimerno bolj odvisna od mednarodnega trgovanja z električno energijo kot lokalne proizvodnje OVE.	DA	Kazalnik je zaradi identificirane problematike spremljanja in nezadovoljivih koristi spremljanja umaknjen iz nabora.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Kakovost napetosti (str. 148)	Kakovost napetosti je določena z učinki priključenih proizvodnih enot in odjemalcev na prenosno omrežje ter delovanja lastnih naprav elektrooperaterja. Uporaba KPIVQ za določanje individualne (lastne) učinkovitosti je zatorej lahko izrazito neindikativna.	DA	Kazalnik zamenjan z ustrežnejšim, kot je to bilo usklajeno na sestanku z ELES. Kazalnik je usklajen s predlogom, ki ga je systemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta. Zagotavljanje kakovosti je naloga systemskega operaterja, ki izhaja iz ZOEE.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Izgube (str. 149)	Potrdite, da skladno z vsebinsko definicijo Wko _i predstavlja tudi količino izmerjene električne energije pri končnih odjemalcih na distribucijskem sistemu, hkrati pa ne zajema izgub distribucijskega omrežja.	DA	Kazalnik je zamenjan z ustrežnejšim, kot je to bilo usklajeno na sestanku z ELES. Kazalnik je usklajen s predlogom, ki ga je systemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Izgube (str. 149)	Kazalnik učinkovitosti za izgube na prenosnem omrežju zajema izgube kot take, ne uspe pa upoštevati	DA	Kazalnik je zamenjan z ustrežnejšim, kot je to bilo usklajeno na sestanku z ELES.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		obratovalskih, fizikalnih in drugih strokovnih razlogov za njihov nastanek oziroma velikost in lahko posreduje napačno sporočilo.		Kazalnik je usklajen s predlogom, ki ga je sistemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Izgube (str. 149)	Glede na izrazito tranzitno naravnost slovenskega prenosnega omrežja menimo, da kazalnik, ki meri delež izgub na prenosnem omrežju, brez upoštevanja dejavnikov na katere ELES nima ali pa celo ne sme (zakonodajne zahteve po delovanju v korist regije) imeti vpliva ni primeren. Tipičen primer tovrstne negotovosti je obratovanje prečnega transformatorja v Divači, katerega delovanje je že leta v veliki meri podrejeno zagotavljanju regionalne stabilnosti v povezavi z zagotavljanjem določene višine prenosnih zmogljivosti v regiji Italy Nord vse bolj pa tudi v regiji CORE. Predlagamo, da v sodelovanju z Agencijo za energijo dogovorimo na kakšen način bi lahko vplive na izgube na katere ELES nima neposrednega vpliva izločili iz kazalnika (npr. celotne izgube se znižajo za oceno tranzitnih izgub na podlagi vrednosti iz ITC mehanizma,..)	DA	Kazalnik je zamenjan z ustrežnejšim, kot je to bilo usklajeno na sestanku z ELES. Kazalnik je usklajen s predlogom, ki ga je sistemski operater oblikoval v okviru metodologije za pripravo razvojnega načrta, dodatno so upoštewane še tranzitne izgube.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Ključni kazalniki učinkovitosti	Izkoriščanje prožnosti (str. 150)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži <i>wSS_FS</i> in <i>wSS-FS_A</i> .	DA	Dopolnjen akt v posodobljenem petem in šestem odstavku 84. člena ter šestnajsti odstavek posodobljenega 129. člena.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 151)	Ali je povprečna življenjska doba vseh istovrstnih elementov v imenovalcu enaka povprečni življenjski dobi vseh istovrstnih elementov omrežja brez aktivnega spremljanja in se določi na podlagi tehnične dokumentacije proizvajalca?	DA	Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe je zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja sredstev.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 151)	Podajte metodologijo izračuna kazalnika za istovrstne elemente v primeru, da vsi istovrstni elementi še obratujejo? Torej še noben ni dosegel konca življenjske dobe. Podajte metodologijo izračuna življenjske dobe vodov. Vodi so kompleksni elementi, ki ga sestavljajo različne komponente z različnimi deklariranimi življenjskimi dobami. Grajeni in rekonstruirani so lahko v različnih obdobjih po odsekih.	DA	Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe je zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja operabilnosti sredstev.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 151)	Ali pod stikala razumemo tako odklopnike kot ločilnike?	DA	V besedilo je bila beseda »stikala« zamenjana z »odklopniki«.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 151)	Definirajte vir in razmerje določitve uteži $w_{LS,i}$.	DA	Dopolnjen akt v posodobljenem petem in šestem odstavku 84. člena ter šestnajsti odstavek posodobljenega 129. člena.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 152)	Z navedenimi metodami ne spremljamo življenjske dobe, ampak obratovanje in obremenitve elementov, ki kot degradacijski faktorji vplivajo na življenjsko dobo.	DA	Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe je zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja sredstev.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 152)	Indeks nagrajuje življenjsko dobo istovrstnih elementov z aktivnim spremljanjem, povzemamo, obremenitev in prenapetosti brez jasne opredelitve pretoka teh meritev v delovne procese.	DA	Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe je zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja sredstev.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za življenjsko dobo sredstev (str. 152)	DTR sistemi omogočajo obratovanje elementov pri večjih obremenitvah. Obratovanje pri večjih obremenitvah pa skrajšuje življenjsko dobo in je ne povečuje kot predvideva kazalnik.	DA	Kazalnik za aktivno spremljanje življenjske dobe je zamenjan z bolj določnim kazalnikom za aktivno spremljanje stanja sredstev.
Ključni kazalniki učinkovitosti	Ključni kazalnik učinkovitosti za okoljske vplive (str. 152)	Kazalnik vrednoti okoljske vplive proizvodnje električne energije in ne prenosa električne energije. Kazalnik je zatorej morda primeren tudi za proizvajalce električne energije, saj nagrajuje diverzifikacijo virov in predanost tehnologijam z nizkimi CO ₂ .	DA	Kazalnik izločen iz nabora tistih, ki veljajo za systemskega operaterja.

Št. člena	Vsebina pripombe oz. predloga	Utemeljitev	Upoštevanje pripombe (DA/NE/Delno/Pojasnilo)	Komentar agencije na člene
		<p>Hkrati kazalnik ne kaznuje posegov v prostor (prostorska učinkovitost), hrup, itd, za doseganje nizkega CO2.</p>		
<p>Ključni kazalniki učinkovitosti</p>	<p>Zagotavljanje informacij zainteresiranim deležnikom v realnem času (str. 153)</p>	<p>Potrdite, da je maksimalno število naborov podatkov 3.</p> <p>Iz kazalnika ni jasno kaj šteje za spletni portal, kaj je definirano kot B2C in kaj B2B.</p> <p>Iz vidika ELES je objava tovrstnih podatkov zakonodajno zapovedana na portalu ENTSO-e EMFIP, kjer so vsi podatki javno dostopni tako v smislu B2C kot tudi B2B.</p>	<p>Delno/Pojasnilo</p>	<p>Da, predvideni so trije nabori podatkov. Opravljene so manjše dopolnitve in optimizacije besedila.</p> <p>Menimo, da lahko ELES pomembno dodatno prispeva k večji preglednosti s celovitejšo in bolj sprotno objavo pomembnih podatkov v prihodnosti. Seveda gre tukaj za vprašanje validacije, posebej še zaradi zahtev po objavi blizu realnega časa: tudi le tehnično validirani oziroma nevalidirani podatki so velik plus za trg. Primeri dobre prakse obstajajo v EU, gre za objavo podatkov na različnih platformah, pri čemer je nabor podatkov za objavo ENTSO-e EMFIP normiran.</p>